

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

Meditaties:

Deze meditatie staat ook online op <https://youtu.be/neu1hhECmtM>

De uitzending van de leerlingen.

Meditatie door Ernst Veen (Predikant VPKB-Leuven)

Zondag 7 juni 2020, 1e zondag na Pinksteren, zondag Trinitatis.

Welkom en bemoediging

Allen van harte welkom op deze gezamenlijke meditatie van de Verenigde Protestantse kerken in Leuven, Mechelen-Noord & Zuid en Vilvoorde op deze eerste zondag na Pinksteren. Al zijn de kerken sinds zondag 15 maart in lockdown gesloten, toch proberen we via deze weg met elkaar verbonden te blijven. We lezen samen uit dat oude boek, de Bijbel, en zoeken daarin naar betekenis en zin voor ons leven hier en nu.

Onze Hulp is in de Naam van de Eeuwige
Die hemel en aarde gemaakt heeft;
Die trouw blijft tot in eeuwigheid
En nooit loslaat het werk dat Zijn hand begon

Genade zij u en vrede
van God onze Vader
en van Jezus Christus, onze Heer.

Kyriegebed

Lieve God,
Wij bidden U om ontferming voor onze kwetsbare aarde
voor alles van waarde dat weerloos is.

Om de onverschilligheid en de onmenselijkheid
Om de verkeerde keuzen die wij maken.
Om het nooit genoeg en het altijd meer.
Om het niet zien van waar het echt op aan komt.
Om onze eigengereidheid en zelfvoldaanheid.
Om de oorlogen en onze wolvenneigingen.

Om het uitsluiten en negeren van U
in onze dagelijkse haasten en spoeden,
alsof de goede tijd die wij uit Uw hand ontvangen
geen tijd van leven is,
maar van geld en concurrentie.
Geen tijd van recht doen aan God en aan elkaar,
maar van ieder voor zich en de lieve Heer voor ons allen.

Ontferm U, o God,
U die zich bekommert om alles wat leeft
U die zich er nooit van laat weerhouden
een God van liefde en licht te zijn.
Verdrijf dan de duisternis van de wereld
en help ons om samen met U te bouwen
aan Uw Koninkrijk hier en nu op aarde.
Amen.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

Glorialied: Ere zij aan God, de Vader (NLB 705: 1, 2, 4)

1. Ere zij aan God, de Vader
ere zij aan God, de Zoon
eer de heilige Geest de Trooster,
de Drie-enige in zijn troon.
Halleluja, halleluja,
de Drie-enige in zijn troon!

2. Ere zij aan Hem, wiens liefde
ons van alle smet bevrijdt,
eer zij Hem die ons gekroond heeft,
koningen in heerlijkheid.
Halleluja, halleluja,
ere zij het Lam gewijd.

4. Halleluja, lof, aanbidding
brengen engelen, U ter eer,
heerlijkheid en kracht en machten
legt uw schepping voor U neer.
Halleluja, halleluja,
Lof zij U, der heren Heer!

Tekst: Horatius Bonar; vert. Willem Barnard
Melodie: Henry Smart

Lezing uit het O.T.: Genesis 2:15.

En de Here God nam de mens en plaatste hem in de hof van Eden om die te bewerken en te bewaren.

Lezing uit het evangelie: Matt.10:16&28:16-20.

Matt.10:16

Bedenk wel, ik zend jullie als schapen onder de wolven. Wees dus scherpzinnig als een slang, maar behoud de onschuld van een duif.

Matt.28:16-20

De elf leerlingen gingen naar Galilea, naar de berg waar Jezus hun had onderricht, en toen ze hem zagen bewezen ze hem eer, al twijfelden enkelen nog. Jezus kwam op hen toe en zei: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde. Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houd dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.'

Lied: O grote God die liefde zijt (NLB.838: 1, 4)

1. O grote God die liefde zijt,
o Vader van ons leven,
vervul ons hart, dat wij altijd
ons aan uw liefde geven.
Laat ons het zout der aarde zijn,
het licht der wereld, klaar en rein.
Laat ons uw woord bewaren,
uw waarheid openbaren.

4. Wij danken U, o liefde groot,
dat Christus is gekomen,
Wij hebben in zijn stervensnood
uw diepste woord vernomen.
Nog klinkt dat woord; het spreekt met macht
en het wordt overal volbracht
waar liefde wordt gegeven,
wij uit uw liefde leven.

Tekst: Jan Wit
Melodie: Johann Schop

Overweging

Lieve mensen,

“Ga op weg en leer de wereld wat ik jullie opgedragen heb.”

Met die woorden zendt Jezus, in de slottekst van het Mattheüs-evangelie, Zijn leerlingen de wereld in en neemt Hij afscheid van hen.

Nu ja, afscheid is het goede woord niet. Want wie die tekst aandachtig leest, ontdekt dat er

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

van afscheid geen sprake is. Nergens klinkt een vaarwel of rollen er tranen. Integendeel, Jezus legt de nadruk op de blijvende verbondenheid, want als laatste woord zegt Hij tot z'n discipelen: *Zie, Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.*

Geen afscheid dus, aan het einde van de levensweg van Jezus op aarde. Integendeel. Maar wel: een opdracht. De uitzending van Jezus' leerlingen in de wijde wereld. De opdracht om op aarde te gaan werken aan de bouw van Gods Koninkrijk, aan Gods betere wereld. Een opdracht voor alle tijden die vandaag ook aan ons en tot heel de wereldkerk gericht is: ga op weg, de wereld in. Op weg om daar, in 't spoor van Jezus, een samenleving te stichten van liefde en verbondenheid, van recht en vrede. Om daar te werken aan een wereld zoals God die bedoeld heeft. Dat is de opdracht.

De bijbelschrijvers noemen dat "rentmeesterschap". Niet te verwarren met eigenaarschap. Want in de Bijbel is niet de mens maar God de Heer van het zijnde. De mens echter, krijgt de aarde wel in beheer. Die opdracht klinkt al in Genesis, zoals we konden horen:

"God, de Heer, plaatste de mens in de hof van Eden om die te bewerken en te bewaren."

Nu, bewerken, dat doen we wel met de aarde. Maar bewaren we haar ook? De vraag stellen is haar beantwoorden. De aarde kreunt en zucht aan alle kanten. Op veel plaatsen heerst bloedige strijd en onrecht. Vluchtelingenschap en machtsmisbruik. Roofbouw en het kappen van oerwouden. Economische uitbuiting van mens, dier en natuur. Sommigen stellen zelfs dat die eigenmachtige en hebzuchtige wijze van handelen mogelijk iets te maken heeft met het ontstaan van het corona-virus en van mogelijk toekomstige andere killer-virussen. Nu, hoe dat ook zij, wat zullen zij zeggen, onze kindskinderen, als zij in de geschiedenisboeken lezen dat, in onze eeuw van geglobaliseerde economie en hoogstaande techniek, niettemin per jaar dertig miljoen mensen de hongerdood stierven. Als zij in een verpeste dampkring adem moeten halen? Als zij nog slechts in de plaatjes-boeken van Anton Pieck een idee kunnen krijgen van wat "winter" inhield? Kortom, wij, met al onze vlijt die wij echter met voorrang in dienst gesteld hebben van economie en geldelijke bedrijvigheid, wij *bewerken* de aarde wel, maar het bewaren en behoeden van de aarde laten we na.

En zo is dus wel duidelijk dat die opdracht, om op weg te gaan en een aarde te bouwen naar het model zoals Jezus Zijn leerlingen voorhield, geen overbodige luxe is, maar zeker ook geen garantie is dat die tocht moeiteloos zal verlopen. De Bijbel is geen gids, laat staan paspoort, waarmee je onmiddellijk het Beloofde land kunt betreden. Het is eerder een reisboek met goede raad als je het spoor bijster bent geraakt of als je zoekt naar de weg, wanneer je bent verdwaald. Want onze wereld is warempel het Beloofde land niet. Integendeel: het is een oord vol onvrede en strijd, angels en klemmen, dood en duisternis.

Iets terug in het Mattheüs-evangelie zegt Jezus het zo:

Zie, Ik zend u als schapen midden onder wolven (Matt.10:16)

Onze wereld wordt daarbij dus getypeerd, zeg maar als een wolvenoord. Als een gebied vol roofdieren waar de sterkste overleeft en de zwakste ten onder gaat.

Wat bedoelt Jezus met die verwijzing naar wolven? Nu, de roofbouw en uitbuiting van de aarde is al even genoemd. Ook die zijn onmiskenbaar een gevolg van de menselijke wolvenaard. Maar mogelijk bedoelde Jezus daar misschien de dictators uit zijn eigen tijd mee? De machtswellustige keizer Augustus of de bloeddorstige koning Herodes en zijn trawanten? Vast wel. En ook vandaag kunnen we die wolven zonder veel moeite aanwijzen op het landelijke dan wel het wijde wereldtoneel.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

De populisten die zogenaamd met snelle goedkope oplossingen aankomen die echter op lange termijn peperduur zijn. De ordehandhavers die onderscheid maken tussen witte zwarte of gekleurde mensen. De machthebbers, presidenten en staatshoofden die deze discriminatie actief of passief toelaten. De sterksten op aarde die de zwaksten overheersen. En, niet te vergeten, die wolven zitten ook in onszelf. Want christen-zijn van naam is allerminst een garantie dat wij ons niet als wolf gedragen. Dat we niet discrimineren of racistisch zijn of populistisch of seksistisch of vul maar in...

Nee, voor alle duidelijkheid: als Jezus tot Zijn leerlingen zegt: “ik zend u als lammeren of schapen, dan zegt Hij daar niet mee dat zij geen roofdieren zouden zijn, maar dan is dat een opdracht.

“Ik zend u weg met de opdracht een schaap, een lam te zijn.” Kortom: dus niet als hyena's om elkaar op te vreten. Niet als wolven op jacht naar buit, niet zoals dat Romeinse gezegde stelt: homo hominis lupus (de ene mens is voor de ander een wolf), maar als goedmoedige schapen en lammeren.

Dat wil ook zeggen: als kuddedieren. Nu, dat klinkt voor de moderne mens uit het ik-tijdperk niet bijzonder complimenteus. Bij het begrip kuddedier denken we meteen aan kritiekloos schaapachtig kuddegedrag. Maar wie de levensweg van de in vele opzichten uiterst kritische Jezus overziet kan toch bezwaarlijk opperen dat Hij dat zou propageren. Integendeel. In het bijbelse beeld van de schaapskudde gaat het niet om domme en kritiekloze volgzaamheid, maar om het aspect van gemeenschap. We worden door Jezus aangesproken als gemeenschapsdieren. Dat wil zeggen: als sociale wezens. Als mensen die op elkaar zijn aangewezen. Als mensen die geroepen en bestemd zijn tot onderlinge naastenliefde en medemenselijkheid.

En ja, verder ook nog: als dieren die niet hun eigen goddelijke gang gaan, maar die zich oriënteren op een Herder met een hoofdletter. Nu, dat klinkt misschien wat vroom als je dat plompverloren zegt. Toch behoort dat tot de essentie van het gemeente-zijn. We gaan in de kerk niet louter bij onszelf te rade, en bij onze eigen wijsheden in de leer, maar we oriënteren ons aan de Wegwijzer met een hoofdletter. Aan de weg die Jezus ons in deze wereld gewezen heeft.

Let wel, daarbij wordt ons niet gevraagd om dan maar ons verstand in te leveren. Integendeel. Jezus voegt er zelfs onmiddellijk aan toe: wees dan scherpzinnig als de slangen. Kortom, loop niet schaapachtig achter de eerst de beste populist of nepherder aan, maar gebruik je verstand. En tenslotte haalt Jezus er ook nog de duiven bij. Wees dan net zo als de duiven. Nu, u weet wel: dat zijn de dieren die in de Bijbel bij uitstek gelden als het symbool van de vrede. Duiven hebben in de Bijbel, denk maar aan Noach en zijn ark, de snavel vol van de vrede. De duif die Noach uitzond om temidden van een doodse en dreigende ondergelopen wereld, toch onbedreigd en vredig land te vinden kwam terug met een vers Olijfblad in zijn bek, ten teken dat dat land, ondanks de doodse vloed, lees: ondanks de ellende van de wereld, toch bestond.

En zo zend de Goede Herder ook ons uit, opdat wij als gemeenschap bouwen aan dat komende Vrederijk van God, om eenmaal, net als die duif van Noach, ondanks alle dood en duisternis, toch dat nieuwe land te zullen vinden. Amen.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

Lied: Hij die gesproken heeft een woord dat gáát (NLB 362:1, 2, 3)

1. Hij die gesproken heeft een woord dat gáát,
een tocht door de woestijn, een weg ten leven,
een spoor van licht dat als een handschrift staat
tegen de zwartste hemel aangeschreven:
Hij scheidt ons hier een nieuwe dageraad,
Hij roept ons aan: 'Ik zal jou niet begeven'.

2. Hij die ons in zijn dienstwerk heeft gewild,
die het gewaagd heeft onze hand te vragen;
die ons uit angst en doem heeft weggetild
en ons tot hier op handen heeft gedragen;
Hij die verlangen wekt, verlangen stilt –
Vrees niet, Hij gaat met ons, een weg van dagen.

3. Van U is deze wereld, deze tijd.
Gij hebt uw stem tot op vandaag doen klinken.
Uw naam is hartstocht voor gerechtigheid,
Uw woord de bron waaruit wij willen drinken.
Gij die tot hiertoe onze toekomst zijt –
Dat wij niet in vertwijfeling verzinken.

Tekst: Huub Oosterhuis
Melodie: Bernard Huijbers

Voorbeden

Laten wij dan nu God danken en bidden.

Trouwe God,

Wij danken U,
Voor de belofte van het Beloofde land
Uw Koninkrijk waar alle tranen gewist zijn
Waar onze wolvenneigingen zijn opgedoekt
Waar wij niet zijn overgeleverd aan de cultus
van rijkdom, macht en het recht van de sterkste
maar geborgen zijn in U,
in heelheid, vrede en gerechtigheid.

Maar zover is het op aarde nog niet.
Nog altijd zijn wij gespleten naturen
Het lam en de wolf, ze strijden in ons om de voorrang
Goed en kwaad, ze maken de mens onberekenbaar
En de geschiedenis tot een puinhoop van ellende.

Daarom leggen wij voor U neer
De nood van deze wereld, veraf en dichtbij.

Wij bidden voor hen die de diepte in worden getrokken,
door rouw of gemis, depressie of angst, zelfverwijt of schuld, verslaving of kwaal,
door racisme, fascisme, seksisme, discriminatie
of door wat dan ook.

Ook bidden wij U voor kleinen en groten
die leven temidden van geweld en tegengeweld, slagen en aanslagen, oorlog en
wapengekletter.

Voor al de vluchtelingen van deze wereld
Voor alle gebeukten en gebukten naar lichaam of geest.

En voor iedereen in onze samenleving bidden wij U
Nu de lockdown weer langzaam open mag gaan
Om veiligheid en gezondheid, om wijsheid en medemenselijkheid
Om voorzorgsmaatregelen, in respect voor elkaar.
Thuis op straat, in de horeca en kerken
Op de scholen en in de examenzalen en overal waar mensen zijn.

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

Wij zeggen u dank voor de grote zorgzaamheid tussen de mensen
En door de zorgverleners, in de ziekenhuizen en woonzorgcentra, overal waar mensen
samenleven.

En wij vragen U: help ons om als goede rentmeesters om te gaan met de aarde, Uw aarde,
en ons niet over te geven aan de wetten van ongebreidelde economische groei
Aan hebzucht die de aardse bronnen en rijkdommen uitput en die het klimaat opwarmt
en de toekomst belast van onze kinderen en kindskinderen.

Schakel ons zo in bij uw toekomst,
Bij de bouw van Uw Koninkrijk hier en nu op aarde
En houdt de verwachting in ons allen levend
dat de wildernis tenietgedaan zal worden
en alles Nieuw zal worden
Voor ieder die was, is en zal zijn.

Tenslotte bidden wij u voor de zieken
En voor allen die angstig zijn, bang voor de dood of bang ook voor het leven.

Wil dan nu luisteren, o God, naar het gebed in de stilte van ons hart...
Hoor ons, o God, Gij die weet dat wij dikwijls geen woorden vinden
en die ons daarom leerde bidden:

Onze Vader die in de hemelen zijt
Uw Naam worde geheiligd
Uw Koninkrijk kome
Uw wil geschiede, gelijk in de hemel alzo ook op de aarde
geef ons heden ons dagelijks brood
en vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren
en leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze
want van U is het Koninkrijk
en de kracht
en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid, amen.

Slotlied: Gij hebt, o Vader van het leven (NLB 823: 1, 2, 5)

1. Gij hebt, o Vader van het leven,
de aarde aan de mens gegeven,
het land, de zee is zijn domein.
Gij hebt hem aan het woord doen komen
om tussen werkelijkheid en dromen
getuige van uw Geest te zijn.

2. Uw wijsheid en uw welbehagen
bepalen 's mensen levensdagen
en wijzen hem zijn woonplaats aan.
Hij is ten prooi aan duizend vrezen,
toch mag hij vrij en veilig wezen
en heersen over het bestaan.

5. O God, wij bouwen als ontheemden,
wij wonen en wij blijven vreemden,
bestemd voor hoger burgerrecht.
Wil ons, o koning der getijden,
een woning in de stad bereiden
waar Gij het fundament van legt.

Tekst: Jan Wit.

Melodie: Duitsland/Evangelische Gezangen 1806

Verenigde Protestantse Kerk Leuven – Meditatie 07/06

Heenzending en Zegen

Gaat dan allen de komende week in, dragende de zegen van God, de Eeuwige:

De EEUWIGE

zegt u en behoedt u

De EEUWIGE

doet zijn aangezicht over u lichten en is u genadig

De EEUWIGE

verheft zijn aangezicht over u en geeft u vrede.

Amen.

